

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 7.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 April 1911.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspris 20 öre pr petrad.

31 Årg.

Albert Lindström.

Ett märkligt jubileum kunde vår utmärkte organist i Jakobs kyrka härstädes, Albert Lindström, fira under förra månaden, då han kunde blicka tillbaka på en 40-årig verksamhet såsam organist i hufvudstaden. Det var nämligen i mars 1871 som han antogs till organist i Blasieholmskyrkan, en befattning som han skötte i 20 år. Då vårt lands på den tiden främste orgelspelare Wilhelm Heintze efter att i nära ett decennium ha tjänstgjort som organist i Jakobs kyrka flyttade till Lund, där utsämd till domkyrkoorganist och director musices vid akademien, fick han till efterträdare här Albert Lindström, som 1891 valdes till Jakobs kyrkas organist.

Albert Esaias Lindström är född i Stockholm d. 4 april 1853 och blef efter slutade skolstudier elev vid kon-

servatoriet 1869, hvilket han efter där aflagda examina lämnade 1876. Därefter fortsatte han studierna för Heintze, till hvars första elever han hörde; denne var som man vet teoretiskt som praktiskt en högst framstående musiker och han betraktas som en banbrytare på orgelmusikens område hos oss. Utom sin befattning som organist, har dir. Lindström verkat på musikens område såsom orgel- och pianolärare och dirigent för Allmänna sångföreningen samt andra sångkörer. Han har därjämte haft i uppdrag att besiktiga ett stort antal kyrkorglar såväl i Stockholm som i landsorten.

Mångfaldiga äro de orgelkonserter han gifvit, och som man blifvit van att år ifrån år få bevista i hans kyrka, då man fått njuta af såväl hans förträffliga orgelspel som sång och instrumentalmusik under medverkan af goda förmågor och efter väl valdt program. Dessutom har han som organist med-

verkat vid en mängd andra kyrkokonserter. Från 1888 har han länge skött Tyska kyrkans klockspel härstädes.

Äfven som tonsättare har Albert Lindström gjort sig bemärkt. Så har han, jämte det han arrangerat ett större antal från trycket utgifna orgelkompositioner för såväl stor orgel som kammarorgel samt sångsamlingar för såväl manskör som blandad kör, komponerat en »Högtidsmarsch» för stor orgel, körer och orgelsaker, hvarjämte han utgifvit en orgelharmoniumskola, som utgått i 8 upplagor.

Af konung Oscar II har Lindström tilldelats medaljen »Litteris et artibus».

Samma dag direktör Lindström gaf sin senaste kyrkokonsert, sönd. d. 19 mars, fick han såsom jubilar mottaga många bevis på aktning och sympatier från när och fjärran i form af såväl blommor som bref och telegram. Efter nämnda konsert, hvarvid öfverlämnades två större lagerkransar, den

Albert Lindström.

Maikki Järnefelt.

ena från Kyrkomusikerföreningen i Stockholm och den andra från tack-samma åhörare i Jakobs kyrka, samlades i direktör Lindströms hem de medverkande i konserten, närmare släktingar samt flera af hufvudstadens organister och kantorer med förste hofkapellmästare Conrad Nordqvist i spetsen, som vid supéen i hjärtliga ordalag tolkade jubilarens förtjänster som orgelmusiker, hvilket äfven framhölls af organisterna Gustaf Hägg, Otto Olsson och Patrik Vretblad.

Maikki Järnefelt.

Under detta länge bekanta konstnärsmann konserterar här efter flere års uppehåll den finska sångerskan Maikki Järnefelt, som sedan ungefär ett år har ingått nytt äktenskap med den finske pianisten och tonsättaren Selim Palmgren, som under senare år såsom hennes ackompanjatör deltagit vid sångerskans konserterande äfven i utlandet. Hon bär sålunda ännu namnet efter sin förra man, hvilken sedan ett par år tillhör vårt land såsom Operans kapellmästare.

Det var i mars 1903 som Maikki Järnefelt första gången lät höra sig i Stockholm på ett par konserter i Vetenskapsakademien d. 16 och 20 mars. Hon återkom sedan i november samma år och gaf i nämnda lokal ett par konserter. D. 10 nov. medverkade hon vid Konsertföreningens konsert, sjungande sånger af hennes man, som då dirigerade Sibelius' 2:a symfoni och sin egen orkesterkomposition »Kors-holm» samt för öfrigt, likasom på alla f u Järnefelts konserter här, var hennes ackompanjatör. Han dirigerade äfven hofkapellet 1904 då fru Järnefelt uppträdde på Operan, d. 17 och 24 nov. som Elisabeth i »Tannhäuser», d. 21 som Sieglinde i »Valkyrian». Sista gången fru Järnefelt konsert-erade här var d. 3 och 8 mars 1905, denna gång i Musikaliska akademien.

Maikki Järnefelt, född Pakarinen, är född i staden Joensuu i Karelen. Efter sångstudier i hemlandet blef hon elev af den berömda sånglärarinnan fru Marchesi i Paris och sedan af Julius Hey i Berlin med särskild af-sikt att studera in partier i Wagners stora musikdramer. Hon uppträdde sedan med stor lycka på flera tyska operascener såsom i Breslau, Berlin, Magdeburg, Düsseldorf etc. och gjorde sig äfven bemärkt som konsertsångerska. Ännu 1894 uppträdde hon under namnet Pakarinen, men i mars 1895 gaf hon i Helsingfors konsert under namnet Maikki Järnefelt, hvarför hennes giftermål med Armas Järnefelt ej långt förut måtte ha inträffat. Bland hennes operaroller må nämnas, utom dem hon utförde i Stockholm, Elsa i »Lohengrin», Senta i »Holländaren»,

Margareta i »Faust». Då på Finska nationalteatern 1907 i april och maj gäfvos operaföreställningar under Armas Järnefelts direktion utförde hon titelrollen i »Carmen», Santuzza i »Cavalleria rusticana» och Agatha i »Frischyttan». Sångerskans sista roll, som hon kreerade i april 1910 i Åbo, är Sigrid Stålbarm i Selim Palmgrens opera »Daniel Hjort», som då hade sin urpremiär och sedan i slutet af året uppfördes på Svenska teatern i Helsingfors.

Från Miláno och Génova.

Cimarósas »Matrimonio segreto».
Pacínis »Saffo», etc.

10 mars 1911.

Äfven om man i allmänhet vore benägen att draga i betänkande lämpligheten af s. k. musik »exhumationer», så lider dock intet tvifvel, att det var en särdeles lycklig idé af Scala-teatern i Miláno att — d. 11 jan. 1911, jämt 110 år efter hans död — ur oförtjänt glömska framdraga Doménico Cimarósas evigt ungdomsfriska mästerverk *Il matrimonio segreto* (»Hemliga giftermålet»).

Känd under namnet Italiens Mozart, betecknar dess utomordentligt produktive kompositör, som sammanlagdt skrivit ej mindre än ett sjuttio-tal operor, höjdpunkten af italienska buffan i 18:de århundradet. Född i ett ytterst miserabelt hem i den lilla staden Aversa nära Napoli 1749, rönt han redan med sina första verk så stor framgång, att hans rykte snart spred sig öfver hela Europa. Af Katarina II kallad till Petersburg, var han i Ryssland synnerligen uppburen, men ur stånd att fördraga det nordiska klimatet, antog han 1792 anbudet om hofkapellmästareplatsen i Wien, hvarest första uppförandet af hans »Matrimonio segreto» gestaltade sig till en fullständig triumf; kejsaren var till den grad hänförd, att han ej nöjde sig med mindre än att redan samma afton, efter att ha inviterat maëstron och hans artister till supé i sitt palats, få höra om hela operan. Året därpå återvände Cimarósa till Italien, där hans olycksöde kom honom att associera sig med de napolitanska revolutionärerna. Följden blef, att han år 1798 kastades i fängelse och återfick sin frihet först på förbön från åtskilliga europeiska hof. Emellertid drabbades han i Venedig inom kort af döden på grund af i fångenskapen ådragen sjuklighet.

Oaktadt den rätt naiva libretton — af Giovanni Bertati — med sina många »repetitioner» är väl längdragen för hela tre akter, hvarjämte den i konventionella former bundna musiken understundom verkar något monotont och

tröttande, har likväl Cimarósas förnämsta »dramma giocoso» att uppvisa så stor »brio» och melodirikedom i förening med en sund lifslust, en fin komik och ett glädtigt behag, att det samma ej kan undgå att alltjämt entusiasmera åhöraren. All Italiens ljufhet, värme och charm återfinnas i själva verket i detta gamla partitur af toner, som smeka sinnet, en kristallklar källa, vid hvilken så många generationer förfriskat sig.

Operans förtjänster kommo äfven i hög grad till sin rätt genom »La Scallas» rent af beundransvärda tolkning. I främsta rummet glänste såsom Carolina, den ena af kontrahenterna i det hemliga giftermålet, en för Italien ny stjärna, den helt unga spanska sångerskan *Lucrezia Bori*, hvilken med ett utomordentligt friskt och i alla lägen välklingande samt smidigt och uttrycksfullt organ förenar en fysionomi och en plastik, som perfekt lämpa sig för den graciöst pikanta rollen. Redan i den deliciösa duetten under första aktens början med hennes »partner» Paolino gaf dennes representant, tenoren *Giuseppe Armanini* prof på en för partiet förträffligt apterad, mjuk och behaglig stämma. Dessutom må framhållas den särdeles röstbegåfvade, unge böhmiske barytonen *Ludvik* såsom den närsynte friaren greve Robinson och basisten *Quinti Tapergi* såsom Carolinas döfve fader Gerónimo. För tillfället reducerad samt höjd i och för stråkinstrument-klangen, hade orkestern under *Tullio Serafini*s geniala ledning efter ett kolossalt arbete lyckats uppnå en för verkets stil erforderlig, utsökt delikatess utan minsta forcering samt variation i färgnyanser och klangeffekter. Den charmanta rococo uppsättningen var, om möjligt, alltför magnifikt för att gifva illusion åt en, om ock rik borgares hem.

* * *

På 1800-talet var Giovanni Pacini — född i Catania 1796, död i Brescia 1867 — en under sitt lif mycket firad italiensk operakompositör, lika produktiv som Cimarósa, i det ej mindre än sjuttifem musikdramer² hafva honom till upphofsman. Med rätta har Rossini om honom fällt omdömet, att han ingalunda saknade genialitet, dramatisk instinkt och melodisk inspiration. Om denne med sin rent af underbara produktivitet ej efterlämnat något verkligt »chef-d'oeuvre», så var felet snarare hans samtids, som ej tillät tonsättarna att fördjupa sig samt söka nya musikaliska former i stället för att, hängifvande sig åt utnötta dylika,

² Till hans mest ryktbara verk höra *Alessandro nelle Indie* och *Niobe*, hvilka operor vid sina resp. premiärer i Napoli 1824 och 1826 gjorde den mest lysande »succès». Också exekverades den senare af sådana storheter som Giuditta Pasta, Carolina Ungher, Giovanni Battista Rubini och Luigi Lablache.

¹ Måhända förkvädfat af den rossiniska »Barberaren», hade detsamma sedan 1828 ej gifvits å nämnda scen.

splittra sin begåfning på ett alltför stort antal uppgifter.

I själfva verket har af Pacini allenast hans lyriska tragedi Saffo kunnat motstå tidens tand. I denna opera, fullbordad på mindre än en månad och gifven för första gången i Nápoli 1840, har *Salvadore Cammarano* behandlat ett under 19:de århundradets förra hälft synnerligen guteradt ämne,³ den famösa helleniska skaldinnans försvifan öfver den sköne ynglingen Fåons och den henne, såsom af svart-sjuka vorden tempelskänderska, drabbande domen att från levkadiska klippan störta sig i hafvet. Visserligen verkar »Saffo» här och där rätt matt, samt är imitationen af Bellini till den grad påfallande, att man på sina ställen i stället för hjälten själf, hennes rival Climéne och Fåon kan tro sig höra Norma, Adalgisa och Póllion, men å andra sidan må vara tillfyllest anföras öfversteprästens första aria, tårnornas kör och Climénes sång i andra aktens början, hennes påföljande, berömda och i fråga om intonationen kolossalt svåra duett med Saffo, tredje aktens något pletoriska, men högst effektfulla andra scen samt det verkligt sublimt slutet med den sistnämndas bröllophymn vid cittran till Climénes ära och hennes sista afsked såsom prof på den nobless, kraft och skönhet, hvartill Pacinis genius är i stånd att höja sig.

I titelpartiet formligen triumferade den unga, både i yttre och inre hänseende rikt begåfvade primadonnan *Eugénia Bérzio*. I besittning af en sällsynt härlig och ypperligt intonerad stämma, mäktig af såväl de kraftigaste lidelseutbrott som den utsöktaste delikatess, förstår hon måhända ej städse att moderera sig, men det torde väl snarare få anses för en förtjänst hos en konstnärinna att helt hängifva sig åt sina resp. uppgifter, och med sin senaste, Saffo, har hon dokumenterat sig såsom en första rangens lyriska tragédienne. Barytonisten *Giuseppe Bellantóni* var en i allo ypperlig öfverstepräst och den såsom Fåon imponerande tenoren *Augusto Scamporrì* föredrog vackert sin aria, men rösten har ej vidare stor omfattning och hans sång, ej mindre än hans spel, är tämligen uttryckslös. Denna brist vidlåder jämväl den i Climénes roll ännu debuterande, med ett präktigt organ utrustade *Fanny Anitua*. I ledningen af »Saffo» har *Tullio Serafin* gifvit ett nytt prof på sitt nit och sin förmåga. Orkestern spelade med all den värme musiken kräver samt aldrig svikande säkerhet och finess. Efter vänligheten å »La Scala» gjorde sig kören förtjänt af en »mention honorable», och voro dekorationerna särdeles magnifika.

* * *

³ Dess senaste exponent är *Gounods* stora opera *Sapho* (1851, färdig 1884).

Å denna teater uppfördes samtidigt de af oss förut omnämnda, splendida ryska baletterna *Sheherezáde* och *Cleopátra*. Intrycket af den förra skändes emellertid af den från »Tusen och en natt» hemtade, men groteskt barock verkande handlingen. Mera effektiv var onekligen trots sin ohygglighet den senare, som skildrar, hur under Egyptens lika sköna, som vållustiga och grymma drottningens besök i ett förfallet oas-tempel bågskytten Amún, upptänd af glödande lidelse, ej kan motstå att på spetsen af sin pilsända henne sin kärleksförklaring, hur Kleópatra, som själf fattar behag till den vackre gossen, hugnar honom med »nåden» af . . . en älskogs natt utan morgondag! Härunder utbryter en vild, allmän orgie, och när allt är öfver, kredensar drottningen egenhändigt Amún giftbägaren.

Båda danspantominerna, hvilka orientaliska karaktär förhöjes af suggestivt stämningsfull musik, »Sheherezádes» af *Rimsky-Korsakov*, medan i »Cleopátra» inlagts melodier af flera bland zarrikets mest illustra kompositörer, en *Glinka*, *Glasunov*, *Mussorgsky* etc., exekverades briljant dels af italienska artister, dels af dylika från de kejserliga scenerna i Moskwa och Petersburg. Särskildt må framhållas Amúns ypperlige representant, ryske premiärdansösen *Georg Kiascht*; Kleópatra inkarnerades vid de första föreställningarna af hans ej mindre genom sin fägring, än sin ytterst lätta beklädnad remarkabla landsmaninna *Ida Rubinstein*, designerad att inom kort i Paris och Roma kreera titelpartiet i d'Annúnzio-Debussys nya mysterium »S. Sebastiano».

* * *

»Stagione'n» å »Carlo Felice i Génova» — hvilken nyligen haft att uppvisa en i allo högst briljant debut af den redan i Sydamerika från operascenen, men i Europa hittills nästan endast från konserttribunen och aristokratiens salonger för sin splendida baryton välkände unge romerske ädlingen *Emanuele Sarmiento* såsom Alfonso i Donizettis »La favorita» — har här omdagen afslutats med dopet af en ny »maestro», *Giovanni Copello*, hvars lika grundliga som framgångsrika studier utgöra en säker borgen för hans beträdande af konstens ej mindre törne-än rosenströdda bana. I *Una partita a scacchi* (Ett parti schack) har han nära på ordagrannat gifvit lyrisk form åt *Giuseppe Giacósas* liknämnda, utsökta medeltidslegend.

Ett för denna musikaliska komedi icke minst remarkabelt drag är, att personerna, för hvilka det är betecknande, att de i textboken äro angifna under rubriken »interlocutori», erhållit en synnerligen karaktäristisk relief genom wagnerianska ledmotiv, som under handlingens gång varierar i olika

tonarter. En annan förtjänst hos Coppellos partitur, hvilket måhända i högre grad än för melodisk ingifvelse utmärkes för den talang, hvarmed dissonanser allt som oftast äro använda, är dess präktiga instrumentation. Under duetten i den med en »fuga» af förträfflig struktur inledda operans första scen mellan Jolanda och hennes far, den gamle ädlingen Renáto, återgifver orkestern de förnämsta motiven. Andra scenen initieras med martialiska toner, förebådande greffe di Frombónes och hans page Fernándos ankomst till de förstnämndas slott. Grefvens beskrifning af kampen mot rövvarne, pagens stolta allokution till Renáto, vadet samt kärleksduetten mellan Fernádo och Jolanda förtjäna framhållas såsom de nummer, hvilka i främsta rummet bidrogo till operans framgång.

Af uppträdande solister⁴ — någon kör förekommer ej — uppbar *Margot Kaftal* med känsla och behag hjältnans roll, *Juán Raventos* har, efter sin Siegfried, gjort en vacker, om än något väl »moget» verkande kreation af Fernándos i det högre registret särdeles ansträngande parti, och *Césare Formichi* gaf med sin lika fylliga som kraftiga baryton ypperligt uttryck åt Renátos nobla gubbgestalt.

Anteros.

Musikbref från Edinburgh.

Den tjugufjärde saisonen af The Orchestral Concerts är nu tilländalupen och har lämnat ett särdeles angenämt minne efter sig. De båda sista konserterna voro vi likväl förhindrade att bevista, ty ärkefienden — Influenzan befälde: »stop at home». Det var en stor förlust att nödgas försaka dessa konserter, ty att döma af programmen och den berömmade kritiken måtte de hafva varit de bästa af dem alla.

Hofkapellmästare Michael Palling från Bayreuth dirigerade den elfte konserten, upptagande endast Wagner och Beethoven på programmet. Konsertens första afdelning inleddes med »En Faust-Ouverture» därefter »Siegfried-Idyll» samt sist »Prelude» ur »Parsifal». Andra afdelningen, Beethoven, börjades med »Leonora» Ouverturen N:o 2 och afslutades med Pastorsymfonien. Herr Michael Palling skördade stort bifall som dirigent, men så hade han äfven en god orkester att vinna sin seger med.

Den sista af konserterna gafs måndagen den 6:e februari och dirigerades åter af orkesterns ungdomlige, genialiske kapellmästare, monsieur Mlynarski, som vid detta tillfälle framförde sin »New Symphony» i F-dur, spelad för första gången i Edinburgh, och

⁴ Jfr undert:s senaste korrespondens.

som därefter skall uppföras i London samt de större städerna på kontinenten. Polacken Emil Mlynarski har däri skildrat sitt fosterlands glans och dess sorg; och den understundom glada och understundom klagande kompositionen vann stort bifall. Monsieur Mlynarski har varit en persona grata i Edinburgh denna saison tack vare hans egenskaper som kapellmästare och hans vinnande personlighet.

Mendelssohn's vackra ouverture »Calm Sea» inledde konserten och den avslutades med »Marche Hongroise» af Berlioz. — Pianisten Emil Sauer, hvilken spelade på den sista af The Classical Concerts, uppträdde på denna konsert äfven med en sin förstlingskomposition: Piano-Concert i E-moll N:o 1, och den lär hafva varit sprittande spirituellt, exekverad con amore. Han spelade äfven Scherzo (op. 4) af Brahms, Nocturne (op. 15) i F-dur af Chopin, Toccata (op. 111 N:o 6) af Saint-Saëns samt som encore till följd af de intensiva applåderna Mendelssohns Scherzo, op. 16, N:o 2.

* * *

The Edinburgh Amateur Orchestral Society gifver ärligen trenne konserter, hvilka äro ganska intressanta, då man betänker att i ett så pass omusikalliskt land som Skottland, det finnes herrar amatörer, hvilka under flere år bildat och uppehållit detta Sällskap, och hvilka själfva äro aktiva medlemmar i detsamma. Orkestern består af 90 medlemmar förutom en kvinnlig harpist, under anförande af Mr Collinson. Dessa konserter äro alltid Evening Concerts och äro mycket fashionable.

Den konsert, som gafs den 13 februari var ganska ansträngande för orkestern, ty flere »stora» nummer uppfördes, men den redde sig med glans. Konserten inleddes med ouverturen till »Trollflöjten», därefter spelades »Benedictus» af Mackenzie, en särdeles fin komposition. Overturen till »Rosamunda» af Schubert inledde andra afdelningen, vidare gafs »Vorspiel Act III» till »Kunihild» af Kistler, i Wagnerstil. »Valse Triste» af Sibelius. Glinkas »Kamarinskaja», rysk nationaldans, liflig och anslående avslutade konserten. »Solisterna» voro ett par unga damer, en fiolspelerska och en sångerska. Den unga violinspelerskan, var verkligt framstående och spelade utantill med ackompanjement, dels af orkestern, dels af piano. Hennes »glansnummer» var »Symphonie Espagnole» (Allegro, Schezando, Andante con moto, Rondo) af Edouard Lalo med orkesterackompanjement. Vidare spelade hon »Aria» (Matheson), »La bandoline» (Couperin), »Minuet» (Melandre), »Gavotte» (Bach), »Tambourin» (Gossec). Orkestern ackompanjerade henne särdeles fint.

Sångerskan sjöng, med orkester-

ackompanjement, Recit och Aria »Pieta, Signore» ur oratoriet »San Giovanni Battista» af Stradella samt några sånger »Das Kraut Vergessenheit» af Eugen Hildach och Prelude till »A cycle of Life» af Landon Ronald. Ackompanjementet utfördes af en ung dam. Det väckte emellertid förundran att en sådan sångerska och en sådan ackompanjatriss voro befunda värddiga att uppträda på denna konsert.

* * *

Det här i landet berömda och ansedda The Carlo Rosa Opera-company har under 14 dagar gifvit ett antal operor, bland hvilka vi voro i tillfälle att se och höra Goldmark's »Drottningen af Saba». — På det hela taget var operan väl gifven; men dekorationerna och scenbelysningen voro ganska underhålliga, i jämförelse med huru väl sådant göres på operan i Stockholm. Sällskapet förfogar öfver riktigt goda röster, i synnerhet de kvinnliga artisternas; kören utmärkte sig för renhet och styrka, hvarjämte balletten, som dansades i tredje akten, var vacker och väl utförd. Hvad man med skäl kunde beundra voro de vackra österländska drägterna. Operan, som ju icke gifvits i Stockholm, verkar litet gammalmodig i vår t. d. Musiken är emellertid vacker, och handlingen dramatisk, utstyrseln praktfull med Konung Salomo och Drottningen af Saba i all deras glans och härlighet.

Den uppfördes på The Kings' Theatre, som ibland begagnas till variété- och andra föreställningar. Men den är den största i Edinburgh och ganska vacker; akustiken kunde dock vara bättre. Under mellanakterna (och de voro mycket långa) komma logeöppnerskor och fråga em man behagar té eller kaffe, hvilket sedan bjudes omkring i teatersalongen. Kollekt för välgörande ändamål upptages äfven under mellanakterna, men både kaffet och kollekten förefalla litet egendomliga för svensk uppfattning.

* * *

Pianisten Moritz Rosenthal uppträdde som ensam solist på den sjätte af The Classical Concerts den 11:e februari med uteslutande Chopin-program: Fem preludes, Sonat, H-moll op. 58, Berceuse op. 57, Mazurka, Ass dur op. 50, Valse, Ass dur op. 42, Scherzo, B-moll op. 31; fem etuder: Deux nouvelles études, Op. 10 N:o 1, Op. 25 N:o 6, Op. 25 N:o 12, Nocturne, F-moll Op. 51 N:o 1, Polonaise Ass dur Op. 53.

Moritz Rosenthal är, som man vet, en första rangens pianist, och den storstäliga konserten lämnade hos åhörarna ett minne, som sent skall förblekna. Den magnifika Steinwayflygelu bestod kraftprovet.

Den sista af The Classical Concerts

gafs lördagen den 11 mars, då den utmärkte pianisten Emil Sauer uppträdde, äfven han som ensam solist. Programmet upptog idel fina kompositioner: Sonat N:o 1 i D-dur, af Emil Sauer, hvilken af egna verk äfven framförde Etude Caprice och Moto perpetuo en Octaves. Mycket stilfulla, men kolossalt svåra. Vidare spelade han: Impromptu, Op. 142 N:o 3, af Schubert, Scherzo, Op. 16 af Mendelssohn, Fasching Schwank aus Wien, af Schumann; Barcarole, Op. 60, Nocturne, Op. 27 N:o 1, Etude, Op. 25 N:o 12, af Chopin, Rêve angélique, af Rubinstein, Chaconne af Th. Dubois. Som värdig avslutning på konserten gaf han Rhapsodie Hongroise N:o 15 (Rakoczymarschen) af Liszt. Han spelade på en Blüthner flygel.

Om man kunde kalla Moritz Rosenthal den andre Rubinstein, så kan man kalla Emil Sauer den andre Liszt.

Och nu äro dessa abonnementskonserter, The Orchestral och The Classical, tilländalupna. De hafva varit en triumf för artisterna, en heder för tillställarna och en stor njutning för åhörarna. E. S.

Musikpressen.

På A.-B. Elkan & Schildknechts förlag har utkommit

för piano 2 händer:

Ignotus: *Sex Piano Etyder*, op. 16, tillagn. fröken Emilie Ulf sax. Pris kr. 1:50.

Svenskt Porträttgalleri, våra stora män och kvinnor musikaliskt belysta af Hjalmar Meissner. Pris 2 kr.

Etyderna af Ignotus torde såsom saknande fingersättning icke vara direkt ämnade för elever. Emellertid lämpa de sig väl därtill för sådana på något högre stadium, ehuru väl styckena icke äro synnerligen svåra att utföra. De kunna kanske mera betecknas som vackra och melodiska salongsstycken, tillika tekniskt instruktiva. Tonsättaren har, som bekant, gjort sig förut känd genom behagliga pianokompositioner.

»Porträttgalleriet», som lär ha spelats af orkestern i Berns' salong, föreligger här i pianoarrangement. Hr Hjalmar Meissner har härmed gått i sin faders fotspår med potpurri, sammansatt af karakteristiska tonmålningar af skämtsamt art. Här »porträtteras» i toner 23 bekanta personligheter: Balk, Pinet, Fallström, Zorn, Barcklind, Ranft, Forsell, Ellen Key, Sven Hedin, P. P. Waldenström, öfverste Melander, Ringvall m. fl. genom fyndigt valda kupletter, folkvisor, operarior etc. Så t. ex. Pinet af »Vi ska

ställa till en rolig dans», Fallström af »Sjung kvinnans lof», operachefen af »I dessa fridens bygder», Ranft af »Se dit på klippans branter, den stolta höfdingen står där», landtingsman Johanson af »Hennes namn och börd ej mig brydde» (ur »Konung för en dag»), öfverste Melander af »Var hälsad dygdens kyska boning» etc. På den färglagda vignetten känner man igen karrikerade figurer af i »galleriet» förekommande personer.

Litteratur.

Tidning för Musik, Helsingfors, innehåller i n:o 9: Beethoven i Heiligenstadt (efter L. Speidel). — Tal vil Musikal. sällskapet högtidsdag 24 jan. 1808 i Åbo, af C. F. Hennerberg (forts.). — En kör- och dirigentskola. — Toivo Kuula (m. porträtt). — Kritik, notiser m. m.; n:o 10: Martin Wegelius. Några anteckningar af O. Andersson. — Striden (W. Peterson-Bergers bok »Svensk Musikkultur») — Kritik, notiser, etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- Mars 15, 19, 28. Donizetti: *Regementets dotter*. (Marie, Markisinnan: fru Oscar, Claussen; Tonio: hr Stockman och Malm; Sulpiz, Hortensio: hr Svedelius och Grafström; Balett: *Dygnets timmar*.)
- 16, 25. Gounod: *Romeo och Julia*. (250:e gången ^{16/3}.)
- 18, 21, 24. Terasse: *Telemaks friarfärd*.
23. Leoncavallo: *Pajazzo*. Balett: *Festen hos Thérèse*.
26. Puccini: *Bohème*.
29. Wagner: *Tristan och Isolde*.
31. Wagner: *Den flygande holländaren*.

Oscarsteatern.

- Mars 15—29. Leo Fall: *Julia*. (fr. 24 Tiborius: Herbert Marischka, gäst.)
19. *Ljunby horn*.
- 30, 31. Leo Fall: *Den fränkilda frun*. (Karolvan Lyseweghe: hr Herbert Marischka, gäst.)

Musikal. akademien.

- Mars 20. Konsert af pianisten Uno Sundelin.
26. O. D.-körens matiné. Dirigent: hr Hugo Alfvén.
31. Konsert af operasångerskan Maikki Järnefelt. Biträd. pianist: hr Selim Palmgren.

Vetenskapsakademien.

- Mars 17. Sångafon af fru Elsa Rydin-Öberg. Biträdande ackompanjator: frk. Märtha Ohlson.
18. Konsert af barytonsångaren Nils Svanfeldt. Biträdande ackomp.: frk. Märtha Ohlson.
28. Konsert af sångaren Henry Jackson-Norris. Biträdande: frk. Laura Johansson (violin). dir. Patrik Vretb'ad.

Jakobs kyrka.

- Mars 19. Konsert af organisten Albert Lindström. Biträdande: sångerskan frk. Essie Case, barytonsångaren löjt. Erik Elfgrén.

Östermalmskyrkan.

- Mars 25. Matiné af sångkören O. D. Dirigent: hr Hugo Alfvén.

Från Operan är intet nytt att förnäla. Gounods »Romeo och Julia» har nu upplefvat sin 250:de föreställning på Kgl. teatern. Hr Forsell har af sjukdom hittills varit hindrad att uppträda, likaså hr Strömberg och fröken Larsén.

Oscarsteatern har haft en ny dragningskraft i hr Herbert Marischka från Wien som Tiborius i »Julia». Det är en ung man, mycket liflig och med rörlig mimik samt rätt god sångröst och apparition. Han har också blifvit väl emottagen af publiken. Om hans fortsatta gästspel få vi vidare yttra oss.

Af konserter ha vi i kronologisk ordning att först nämna om pianisten Kerstin Runbäcks i Vetenskapsakademien den 14 mars: Programmet upptog följande pianokompositioner: Bach: Toccata C-dur, Beethoven: Sonat op. 7, Ess-dur, R. Schumann: Carnaval op. 9. Med sång biträde fröken Ebba Nyström, utförande Recitativ och aria ur Handels opera »Rinaldo», Beethovens »Der Kuss» två sånger af Schubert och två sånger af Richard Andersson. Konsertgifvarinnan, elev af den sistnämnde och prof. Dohnanyi i Berlin, visade goda studier med en högt uppträdd teknik och bravurmessigt spel, som kanske väl mycket dominerade på bekostnad af rikare nyantering och mjukhet i anslaget. Hennes spel väckte emellertid med rätta särdeles varmt bifall, som äfven tillkom den talangfulla sångerskan särskildt för hennes föredrag af Rich. Andersson vackra sång »Denna röst är mig bitter att höra».

»Sångafonen» af fru Elsa Rydin-Öberg i samma lokal gafs för rätt talrik publik, som systes mest bestå af personer som intresserade sig för sångerskans personlighet. Fru Rydin-Öberg lär ha studerat sång i Italien och äfven konserterat i utlandet. Röst, ehuru ej utan behag, är dock mera en kammar- än konsertstämma, och föredraget erbjöd föga omvexling i uttrycket. Hon sjöng af Peterson-Berger: Hemlängtan och Serenad, Sigrid Almquist: Sagan om Rosalind, B. Beckman: Den långa dagen, T. Rangström: Hvita liljorna dofta, O. Morales: Det borde varit stjärnor, P. Stenhammar: »Flickan kom från sin älsklings möte», och Fylgia, O. Merikanto: Aftonstämning, Leop. Rosenfeld: »Ak, i skönn, stumme Fugle», A. Järnefelt: Titania, E. Sjögren: I dödens tysta tempelgårdar, H. Alfvén: »Se, du kom med jubel och sång», alltså hufvudsakligen svenskt program jämte

ett par sånger af finska tonsättare och en dansk. Fröken Märtha Ohlsons ackompanjemang bjöd en hufvudsaklig musikenjotning.

Nils Svanfeldt, den svenske barytonisten, som nyligen konserterat i Norge hade att fagna sig åt rikligt bifall på sin konsert i Vetenskapsakademien med ett stort och väl valdt program. Herr Svanfeldt uppträdde såsom gäst på Operan här i sept. o. okt. 1906 med utförande af Almaviva i »Figaros bröllop», Holländaren och Tonio i »Pajazzo»; då han visade sig i besittning af en behaglig, väl skolad stämma, ehuru något svag i lägre registret. Efter sångstudier i utlandet hade han varit engagerad vid Leipzigs Stadtteater säsongen innan detta gästspel härstädes. Programmet vid den ifrågavarande konserten upptog följande nummer: Giov. Buononcini (1672—1764) »Per la gloria»; B. Beckman: »Säf, säf, susa»; T. Rangström: I drömmande nattens stillhet; Mendelssohn: Lieblingsgeplätzchen; Ad. Jensen: Am Ufer des Manzanares, Waldesgespräch; A. Söderman: ur »Heidenröslein», Im wunderschönen Monat Maj, »Lieb, Liebchen, leg's Händchen aufs Herze mein»; Volkslied: »Entflieh mit mir», Volkslied: Es fiel ein Reif; Pyreneisk folkvisa: »Roe de Provence». Gabriel Fauré: Au cimetière; Hugo Wolf: Gesang Weylas, »Und willst du deiner Heimweh». Fröken Märtha Ohlson gaf äfven åt herr Svanfeldt godt stöd i ackompanjemanget.

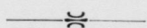
Direktör Albert Lindströms konsert i Jakobs kyrka sönd. d. 19 mars var talrikt besökt och hade en särskild betydelse däri, att han då kunde fira 40-årsjubileum som organist i hufvudstaden. Sina utmärkta egenskaper som orgelspelare ådagalade han äfven denna afton såväl i sina solonummer för orgel: J. S. Bach: Präludium och Fuga (Ess-dur), Thema med variationer af Fr. Neruda samt Guilmant: Sonat, D-dur, som i andra konsertens nummer, hvori han deltog. I sångerskan miss Essie Case och sångaren löjtnant Elfgrén hade han goda biträden. Den förstnämnda sjöng Morgonsång ur »Höga visan» af Melartin och Ave Maria af Randegger, hr Elfgrén arian »Det vare nog» ur Mendelssohns oratorium »Elias».

Vårt land börjar nu också mer och mer att rikta den talrika skaran af pianovirtuoser. En sådan visade sig hr Uno Sundelin vara på sin konsert i Musikal. akademien d. 20 mars. Hr Sundelin är elev af konservatoriet och sedan i utlandet af Moszkowski, Eisenberger och Friedman. Dessa studier ha burit frukt uti en högt utvecklad teknik, och då med tiden därtill kommer en större mångsidighet och anslagsnyantering, kan man vänta af honom en betydande pianistisk förmåga, redan nu vackert dokumenterad af de saker som tillhörde programmet. Detta upptog: J. S. Bach: Chaconne (bearb.

för piano af F. Busoni); Chopin: Impromptu, Fiss-dur, Prélude, Fiss-moll, Etude, C-dur, Ballade, G-moll; J. Paderewski: Humoresque (à la Scarlatti); Lennart Lundberg: Nocturne, Barcarolle; Saint-Saëns: Etude en forme de valse; Mozart: Adagio; Schubert-Tausig: Marche militaire. Hr Sundelin hyllades med varma applåder och inropningar efter konsertens slut, hvilka, konsertgifvaren till beröm, icke föranledde till några extranummer, hvarigenom han torde vilja ha visat publiken hedern att icke misstänkas för framtiggande af sådana genom sina ihållande applåder.

O. D.-konserterna i Östermalmskyrkan och Musikaliska akademien hade lockat fulltalig publik. Den förstnämnda hade väl långt program. Den inledande »Anakreon»-uvertyren af Cherubini kunde ha uteslutits, helst som orkestermusik i kyrkan, till följd af akustiken i en sådan, vanligen blir oklar. Cherubinis Requiem för mansröster ha mycket vackra satser att bjuda men står ej lika högt som hans andra Requiem. Utförandet af den goda kören med hofkapellet var berömvärdt och dir. musices Alfvéns framstående egenskap som dirigent visar sig äfven ifråga om körsång. Efter detta nummer följde hans vackra och gripande stämningsfulla kör »Gustaf Frödings jordafärd», komponerad för hans begrafning. Därpå gafs hans »Drapa» för stor orkester, till Oscar II:s minne uppfördt på Musik. akademien högtidsdag den 16 maj 1908, ett på samma gång storeslaget, som genom harpornas vackra insats poetiskt verk. Slutnumret, Josephsons bekanta lyckade tonsättning »Islossningen» för soli, kör och orkester bildade slutnumret på den värdefulla konserten med dess väl valda program. Ett godt sådant bjöd äfven körkonserten på Musikaliska akademien dagen därpå d. 26 mars. Programmet upptog: Kremser: Vårsång; H. Kjerulf: Nökken och Brudfærden i Hardanger; Brahms: In stiller Nacht; Mendelssohn: Das Lied vom braven Mann; F. A. Reissiger: Olav Trygvason; Norman: Eolstoner; Aug. Söderman: Suomis sång; Bellman: »Opp Amaryllis», »Joachim uti Babylon»; H. Alfvén: Afton, Frihet! Kören klingade mäktigt med goda tenorer och basar. Af solisterna tog sig en baryton mindre väl ut beträffande intonation och föredrag, bättre däremot en tenor. Efter den mäktigt verkande »Olav Trygvason» i slutet af första afdelningen gafs efter det lifliga bifallet extra Alfvéns förstnämnda kör »Gustaf Frödings jordafärd», som gjorde stort intryck. Af slutnumren är Alfvéns »Afton» ett intressant nummer, som torde med sin vackra stämning bättre lämpa sig för enkel kvartett; hans kör »Frihet» är en i sin enkla form lyckad tontolkning af biskop Thomas bekanta frihetssång. Utom programmet sjöngs »Glad såsom fågeln»

och »Stå stark, du ljusets riddarvakt» — så långt vi voro med.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Operasångaren Theodor Konrad har efter ett par veckors gästande i Tyskland åter inträdt i tjänstgöring här vid Operan. I följd af flere sjukdomsfall bland operartisterna ha ändringar i repertoaren måst företagas.

Konsert gifves tisdagen den 4 april i Musikaliska akademien af k. Musikkonservatoriet med elever och f. d. elever af detsamma. Dirigent är första hofkapellmästaren Conrad Nordqvist.

Kammarmusikaften, d. 4:e i ordningen, af frök. Märtha Ohlson, hrr Runqvist och Lindhe äger rum d. 11 april.

Algot Haquinus' pianoaften, som uppskjutits, är nu bestämd till d. 10 april i Musikaliska akademien.

Folkkonsertförbundets 2:dra kommunalunderstödda musikaften gafs d. 17 mars, egnad åt Mozart, af hvars kompositioner utfördes Stråkkvartett D-dur, arior och duetter ur »Trollflöjten», »Figaros bröllop», »Casi fan tutte» och »Don Juan». Medverkande voro jämte dr Karl Valentin fröken Ebba Nyström och amanuensen Einar Bergström samt i kvartetten fru Hilma Munthe-Sandberg, Hedvig Wiklund, fröknar Naima Stjernspetz och Nini Wärner.

Sigrid Amaldson-Fischhof, vår berömda operadiva, fyllde d. 20 mars 50 år. Hon vistades då i Köln på gästspel därstädes. Som vanligt har hon under vintersäsongen varit engagerad i Petersburg.

Andra svenska musikaftenen i Berlin har i mars egt rum under hofkapellmästare Järnefelts, direction, då kompositioner af Hugo Alfvén, Svante Sjöberg och Adolf Wiklund utfördes. Omdömena äro skiftande Staatsburger Zeitung berömmar mycket Ad. Wiklunds pianokonsert i E-moll. Alfvéns »Saga från skären» kallas en vacker stämningsfull komposition och Sjöbergs »Gustaf Vasa»-uvertyr »högst beaktansvärd». Berliner Tageblatts recensent däremot finner den svenska musiken ensidig och monoton. Tidningens recensent, L. S., är mest intresserad af Alfvéns D-dur-symfoni, som han tillerkänner »friska, erhuru föga originella drag». Hr Järnefelt lofordas för sin säkra och eleganta ledning af orkestern.

Kyrkomusikens vänner hade sönd. d. 19 mars sin 7:e musikaften i Gustaf Vasa-kyrkan inför talrik publik. Programmet bjöd på äldre och nyare körverk, orgelkompositioner af Buxtehude, Reger och Karg-Elert samt en sats ur Bruchs violinkonsert. Till det tillfredsställande intrycket bidro organisten Otto Olsson, dirigenten C. Bohlin, fruarna Afzelius-Bohlin och Munthe-Sandberg, fröken Rohnström samt Gustaf Vasa-kyrkans kör, som för tillfället var förstärkt.

Svensk kompositör i Amerika. Enligt en San Fransiscotidning har en svensk kompositör, greve Axel Raoul Wachtmeister, gifvit en konsert på en friluftsteater i denna stad med ett program sammansatt uteslutande af egna kompositioner. Greve Wachtmeister själf uppträdde som pianist och medverkande voro soprannen miss Emmabelle Zucker, barytonen Lowell Redfield och violinisten George Chatterly.

Musikaften gafs den 29 mars (Borgarskolans serier) i Victoriasalen med kompositioner af Johannes Brahms på programmet och inledningsord af dr Karl Valentin, som äfven utförde pianoackompanjemanget. Medverkande för öfrigt voro: fru Dagmar Möller, frök. Märtha Ohlson, violinisten Sven Kjellström och valthornisten Axel Malm.

Fru Valleni-Strandberg, den i Tyskland så uppskattade unga svensk-amerikanska sångerskan, som nu på andra året tillhör Stadt-teatern i Aachen, bland hvars bärande krafter hon räknats, har efter ett framgångsrikt profgästspel blifvit engagerad vid hof-teatern i Hannover.

Göteborg. Efter »Madame Butterfly» har dir. Ranft haft dramatiska program på Stora teatern. — Symfoniorkestern gaf d. 12 mars en populär söndagskonsert med följande program: 1. Beethoven: Uvertyr till »König Stephan»; 2. Lully: Balettsuite, bearb. af Mottl; 3. Sibelius: Kalevala-legenderna »Lemmingkäinen drager hemåt» och »Tuonelas svan»; 4. Smetana: Uvertyr till »Die verkaufte Braut». Vid symfonikonserten onsdagen d. 15 medverkadesångerskan frk. Karin Lindholm som solist, utförande aria ur »Skapelsen»; för öfrigt gafs Brahms' variationer öfver ett tema af Haydn, op. 56 och Beethovens »Eroica»-symfoni. Populärkonserten d. 19 hade att bjuda: 1. Händel: Concerto grosso n:o 1, B-dur; 2. Mozart: Larghetto för klarinett (hr A. Löfgren) och stråkorkester; 3. Schubert: »Ryttarmarsch, instrumenterad af Liszt; 4. Fr. Berwald: Uvertyr till »Estrella di Soria»; 5. Aug. Söderman: Inledning till »Marsk Stigs döttrar»; 6. Liszt: Ungersk rhapsodi n:o 1. Den följande symfonikon-

serten, 22 mars, hade följande program: 1. Cherubini: Uvertyr till »Lodoiska»; 2. Mozart: Tema med variationer för stråkorkester och horn (ur Divertimento, D-dur); 3. Weber: Uvertyr till »Turandot»; 5. W. Peterson-Berger: »Sunnanfärd», symfoni n:o 2, Ess-dur, a) Stiltje, Seglats, b) Rosenstaden i Dionysuståget (gatuscen), I Eros tempel; symposion; c) Hemlängtan; För sunnavind. Kompositören var närvarande och fick mottaga vänlig hyllning af publiken, som dock ej var fulltalig. En bedömare finner första satsen bäst och mest enhetlig. Instrumentationen säges stundom vara för mycket bedörfvande genom messing och slaginstrument. Hr Aulin dirigerade. Marie bebådelsedag d. 25 och sönd. d. 26 gaf Symf. org. populära konserter. Den första upptog: Weber: Uvertyr till »Friskyten» samt scen och aria (»Non peventar») utförd af frk. Karin Lindholm; vidare af Beethoven: 2 stycken ur baletten »Prometheus»; Enna: aria ur »Kleopatra», d'Albert: »Wiegenlied» (frk. Lindholm); slutligen Bizets Suite algérienne n:o 1. På andra konserten gafs: 1. Söderman: Uvertyr till »Orléanska jungfrun»; 2. Grieg; 2 elegiska melodier för stråkorkester; 3. Victor Brandt (flöjtist): Andante religioso (Dirigent: tonsättaren); 4. Glinka: »Kamarinskaja», fantasi öfver 2 ryska melodier; 5. Andersen: Ungersk fantasi för flöjt och orkester (solist: hr V. Brandt); 6. Nicolai: Uvertyr till »Muntra fruarna i Windsor». Vid abonnemangskonserterna d. 31 mars skulle fru Julia Claussen från Stockholm medverka.

Från våra grannland.

Helsingfors. Mars 11—30. På Svenska teatern fortsatte kapellmästaren Georg Schneevoigt med sin orkester från Riga och de förut nämnda solisterna uppförandet af »Bohème» d. 11 och 12 mars. Teatern ha annars haft dramatiskt program. På Finska teatern har af musikpjäser fortsatts med »Regementets dotter» och »Vermålingarne». På Apollo-teatern har »den svenska operetten» med fru Anna Norrie och primadonna fortfarande uppfört »Niniche» samt äfven gifvit »Pariserlif» och Offenbachs »Fritz och Lisa». Olympia-teatern, som tycks vara en biografteater med solister, har som sådan engagerat svenska operasångaren Axel Holmquist, hvilken under två säsonger för öfrigt är bunden vid Stadtteatern i Lybeck såsom lyrisk baryton. Från den 20 började Arvid Ödman uppträda där. D. 12 gaf Schneevoigt konsert med sin orkester och de i »Bonème» uppträdande tyska solisterna, fru Minnie Nast von Frenckel samt fru Augsburg och tenoren hr Platsche. Programmet upptog: Beethoven: Uvertyr till »Eg-

mont»; 2. Gretry-Mottl: balett ur »Cephale et Procris»; 2. Wotans afsked ur »Valkyrian»; 4. Körsbärsblomsterscenen ur »Madame Butterfly» (fruar Nast von Frenckel och Augsburg); 5. Wagner: förspel till »Mästersångarne». Den konsert vi omnämnt annonserad till 2 mars af hr John Fanson måste inställas på grund af att han sjuknat. D. 15 och 19 gafs konserter af sängerskan Dagmar Parmas, elev af Alma Fohström. D. 13 gaf Filharmoniska orkestern i universitetssalen konsert under hr Kajanus' ledning till förmån för sin pensionskassa. Filharmon. sällskapet hade d. 19 matiné med biträde af fru Irene Renvall, frök. Ingrid Johansson, violinisten Eddy Brown och symfonikören. Programmet upptog 1. Kajanus: Kantat för soli, kör och orkester; 2. Mendelssohn: Violinkonsert; 3. Sibelius: »Snöfrid». D. 15 gafs konsert af blinda sängerskan Ester Hyvonen, d. 23 visafn med luta af fru Bokken-Lassen och samma dag i universitetssalen af den 15-årige violinvirtuosen Kun Arpad. D. 29 och 30 konserterade i samma lokal sångkören M. M.

Åbo. 9 april väntas här uppförandet af »Cavalleria rusticana» under medverkan af fru Maikki Järnefelt-Palmgren, hr W. Hammar, Väinö Sola m. fl. Samtidigt är planerat uppförandet af en balett: »De vissnade bladens dans» med musik af Selim Palmgren.

Kristiania. Mars 12—29. På Nationalteatern, som denna tid haft endast dramatiska program, gafs d. 18 och 19 symfonikonsert med kompositioner af Gerhard Schjelderup, den i Dresden verkande norske musikern, som själf dirigerade och hade till medverkande sängerskan Elsa Schjelderup och violinisten Elsa Wagner jämte teaterns orkester och hr Eyvind Alnæs som pianoackompagnatör. Programmet (lika båda dagarna) upptog: 1. Soluppgång på Himalaja, för orkester; 2. Fem sånger med piano; 3. Alfedanse för violin och ork.; 4. Brand, toniskt för ork.; 5. Sånger med ork.; I Balders haven, för violin och orkester. — På Fahlströms teater har upptagits operetten »Höstmanöver».

»Duo»-konserter gäfvos d. 21 och 24 (med samma program) af pianisterna Karl Nissen och Fr. Backer-Gröndahl, hvarvid, på konsertflyglar af Bröderne Hals' fabrik, utfördes: Bach: Passacaglia, C moll; Backer-Lunde: Preludium, Rondo; Saint-Saëns: »Rouet d'Omphale»; Rachmaninoff: Introduction, Valse, m. m. En amerikansk pianist Cecile Aynes konserterade d. 27 och d. 29 romanssångaren George Gulbranson.

Köpenhamn Mars 21—26. Af pjäser med musik har Kungl. teatern denna tid haft på spellistan »Elverhøj», »Tannhäuser», »Mästersångarne»,

»Ungdom og galskap», »Livjægerne paa Amager», »Orfevs og Eurydice», »Hoffmans Eventyr» och baletten »Amor og balettmästerens Luner». D. 15 gafs konsert af pianisten Kristine Möller, d. 16 af sängerskan Signe Boberg, d. 19 af Skuespillerforeningen (för ålderdomsförsäkringsfonda) med biträde af operasångerskorna fru Ulrik och frk. Lander, hr Herold, Nissen m. fl. D. 20 gaf Dansk konsertforening sin 3:e konsert (program ej annonseradt). D. 22 gafs rysk symfonikonsert under ledning af den berömda dirigenten Wassili Safonoff och med biträde af en ung dansk pianist frk. Gudrun Severins och den ryska violinvirtuosen Issay Mitnitsky. Programmet upptog: Tschaikowsky: violinkonsert och Symphonie pathétique samt Rachmaninoff: Pianokonsert n:o 1. D. 22 gaf Privat kammarmusikforening konsert, utförande D-moll-kvartett af Mozart, C-dur-kvartett af Haydn. Fredriksbergs (Frbg) kammarmusikforening konserterade d. 24 med Beethovens Pianotrio, C-moll, op. 1 n:o 3, Sonat för piano och violoncell af Saint-Saëns samt sånger. D. 23 gafs konsert af sängerskan frk. Ragna Storm. D. 24 egde den märkliga konserten rum, som i förra numret omnämndes, äfven till programmet, under direktion af Richard Strauss.

Från andra land.

Rom. Internationell musikkongress kommer att hållas i Rom i förra delen af april i samband med festligheterna till firandet af 50 års dagen af konungariket Italiens enhet. Som deltagare ha anmält sig musiker från alla länder, däribland Strauss, Reger, Goldmark, Humperdinck, Massenet, Debussy och Boito. Såsom delegerad för Sverige har Musikaliska akademien utsett hr Olallo Morales.

Paris. Gustave Charpentier, komponisten till operan »Louise», håller på att avsluta en ny opera, »Hur man älskar i förstaden», hvars premiär väntas äga rum i höst på Opéra comique i Paris.

Berlin. Filharmoniska orkestern härstädes har stadens magistrat beviljat 60,000 mark för 1912 med villkor att orkestern under sommaren föranstaltar 20 folkkonserter.

Dödsfall.

Bournonville, Charlotte, operasångerska, kammarsångerska, har aflidit i Köpenhamn d. 23 mars, 78 år. Fröken Bournonville var dotter till danska balettens grundläggare August

Bournonville, 1861—64 intendent vid Stockholmsoperan, och Helena Fredrika Håkansson, bördig från Landskrona. Fröken Bournonville, som studerat sång för Lamperti i Milano (1856) var engagerad vid Stockholmsoperan från 1 juli 1857 under ett spelår. Bland roller hon då utförde kunna nämnas Fides i »Profeten» och Nancy i »Martha». Från 1859 till 1883 tillhörde hon Kgl. teatern i Köpenhamn och verkade äfven som sånglärarinna, bl. a. för prinsessorna Dagmar och Alexandra, n. v.

enkekejsarinnan i Ryssland och enkedrottningen af England.

Hon har äfven författat ett större ganska intressant memoarverk »Erindringer fra Hjemmet og Scenen» (1904).

Bullerjahn, Rudolf, framstående dirigent, född i Berlin, afled 52 år gammal i Moskva vid början af året. Han har i synnerhet haft sin verksamhet i Ryssland men äfven verkat som musikkdirektör i Göttingen och skördat lagrar i Amerika.

Kjellander, Nils Theodor, Salomon, musiklärare, kompositör, f. i Karlskrona 3 juli 1859, afled d. 22 mars. Kjellander (som tonsättare en tid kallade sig »Keiner») har komponerat operetterna »Don Ranudo» och »Figaro i slyngelären», sånger: »Spanska sånger», »Hvor tindrer nu min stjerne» m. fl. samt pianomusik, mest dansmusik. Han var elev af konservatoriet 1878—1880 och 1891 musiklärare i Motala.

—*—

OBS.! Vacker nyutkommen musik! MENDELSSOHN- ALBUM

för piano, innehållande:

**Klavierstück, Scherzo, Gondel-
lied** med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. 1: 25.

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Å **Expeditionen** och i musikhandeln finnes att tillgå

Schumann- Album

med porträtt af
Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: *Intråde i skogen* — *Jägaren på lur* — *Fughetta* — *Småstycke* — *Fantasi-Dans* samt sång: *Folkvisa* med svensk och tysk text.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss*. Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition*, Kammakaregatan 6.

Pianomagasin

Största lager af bästa svenska och utländska fabrikat.

OBS.! Hufvuddepot för Kgl. Hölleverantörerna *Malmsjö o. Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer* samt Orglar från Skandinaviska Orgelfabriken.

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma betalningsvillkor.

Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.
Malmskilnadsg. 13, Stockholm.

Föreståndare
Dir. Albert Lindström.
Etablerad 1870.
R. T. 67 32. A. T. 78 31.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97

Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Äldre musikbilagor

Svensk Musiktidnings

✿ ✿ Musikalbum ✿ ✿

I—XV — 1887—1901,

hvardera innehållande några pianostycken och en sång säljas särskildt å Expeditionen till halfva ursprungliga priset (1 kr) å 50 öre.

- Innehåll -

Albert Lindström (med porträtt). — Maikki Järnefelt (med porträtt). — Från Milano och Génova. Cimarosas »Matrimonio segreto»; Pacinis »Salfo» etc. af Anteros. — Musikbref från Edinburgh af E. S. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Från andra land. — Dödsfall. — Annonser.

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 31:a årg., — för hvarje musikaliskt hem --

utgifves 1911 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å posten.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikkbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar tger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.

OBS.! Biografier och porträtt i n:o 1: Julia Claussen — Oscar Bolander — Bror Beckman; n:o 2: Ermanno Wolf-Eerrari — Brysselstråkkvartetten; n:o 3: Ignaz Friedman — C. F. Lundqvist — Franz von Vecsey; n:o 4: Johan Agrell — Wilhelmina Fundin — Joan Manén; n:o 5: Elfrida Andrée — Karl Valentin — César Thomson.